

Strandens spiselige planter - 4. klasse

Aktivitet 1 – Undersøg planters vilkår på stranden

På stranden er der svære forhold for planterne. De skal kunne tåle saltvand, stærk vind og ofte meget lidt vand. Derudover er der ikke meget næring til planterne på stranden. I dette forsøg skal vi bruge karseplanter til at undersøge, hvordan planter klarer sig under forskellige forhold, som ligner dem, man finder på stranden. Vi vil teste, hvordan planterne reagerer på saltvand, gødning, for meget vand og for lidt vand, ligesom vilde planter gør det på stranden.

Materialer:

- 5 små potter eller plastbakker
- Karsefrø
- Almindeligt vand
- Havvand (laves ved at tilsætte 3,5 gram salt pr. 100 ml vand)
- Almindelig blomstergødning
- Målebæger eller kop til at dosere vandet
- Vat
- Mærkater eller tusch til at mærke potterne med tal
- Lineal til at måle plantens vækst
- Sollys eller et lyst sted

Fremgangsmåde:

Forbered potterne:

- Fyld de 5 potter eller plastbakker med vat. Sørg for, at vattet er godt fordelt i alle potterne.
- Marker de 5 potter, så du ved, hvilken type vand, du vander med. Brug mærkater eller tape og skriv de følgende på dem:
 - Potte 1: Kontrol (almindeligt vand)
 - Potte 2: Saltvand (havvand)
 - Potte 3: Overvanding
 - Potte 4: Undervanding
 - Potte 5: Gødning

Forbered vandet:

- Potte 1: Kontrol (almindeligt vand) – Brug almindeligt vand til denne potte.
- Potte 2: Saltvand (havvand) – Lav saltvandet ved at tilsætte 10 gram salt til 100 ml vand. Brug dette til at vande potte 2.

- Potte 3: Overvanding – Denne potte skal have meget almindeligt vand.
- Potte 4: Undervanding – Denne potte skal kun have lidt almindeligt vand.
- Potte 5: Gødning – Denne potte skal vandes med vand tilsat gødning. Bed din lærer om hjælp til at blande den rette mængde.

Så karsefrøene:

- Sørg at gøre vattet fugtigt i hver potte ved at vande det i den type vand, som passer til potten. Det skal være fugtigt, men ikke drivende vådt.
- Så karsefrøene i alle 5 potter, så de er jævnt fordelt over vattets overflade.

Placering af pletterne:

- Sæt alle pletterne et solrigt sted, hvor de kan få lys. Karseplanten har brug for lys for at vokse.

Vanding:

- Vælg at vande planterne på samme tid hver dag. Husk at følge den rigtige vandingstype for hver potte.
 - ☞ Potte 1: Skal vandes hver dag med almindeligt vand, hvis vattet ikke er fugtigt i forvejen.
 - ☞ Potte 2: Skal vandes hver dag med saltvand, hvis vattet ikke er fugtigt i forvejen.
 - ☞ Potte 3: Skal vandes hver dag med almindeligt vand. Vattet i denne potte skal altid være meget våd, der må gerne være mere vand end vattet kan suge.
 - ☞ Potte 4: Vandes kun én gang om ugen med almindeligt vand. Sørg for vattet er fugtigt, når I vander.
 - ☞ Potte 5: Vandes hver dag med blandingen af vand og gødning, hvis vattet ikke er fugtigt i forvejen.

Observation:

- Mål hvordan planterne vokser. Brug en lineal til at måle, hvor høje planterne bliver, og skriv målingerne ned. Skriv, hvor mange dage siden karsen er blevet sået, og hvor højt det er blevet.
- Læg mærke til, hvordan planterne ser ud: Er de grønne og sunde? Eller begynder de at visne? Skriv eventuelle ændringer i dine observationer.

Sammenligning:

- Efter et par uger, sammenlign hvordan karseplanterne i de forskellige potter er vokset. Hvilken potte har de største planter? Hvilken potte har de mindste eller svageste planter?

- Tænk over, hvordan de forskellige betingelser påvirkede planternes vækst. Hvordan klarede planterne sig med saltvand, meget vand eller lidt vand?

Spørgsmål til overvejelse:

- Hvilken potte (kontrol, saltvand, overvanding, undervanding eller gødning) resulterede i den bedste vækst af karseplanterne?

- Hvordan tror du, at de forskellige betingelser, som I har lavet i forsøget (saltvand, meget eller lidt vand, gødning), kunne sammenlignes med betingelserne på stranden, hvor planter kan blive udsat for saltvand og tørke?

- Hvilken vandingstype tror du er bedst for at få planterne til at vokse godt? Hvorfor?

- Hvordan kunne disse resultater hjælpe os med at forstå, hvordan planter tilpasser sig udfordrende miljøer som stranden?
